

B.A.-I Old CBCS Pattern Semester-II
BA12A2-1 - Compulsory Marathi

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/23/10025

Max. Marks : 80

1. जागतिकीकरणाचे सामाजिक, सांस्कृतिक व मराठी साहित्यावर कोणते परिणाम झाल्याचे निशिकांत मिरजकर यांनी सांगितले आहे? 16

किंवा

‘शल्य’ या पाठातून उर्मिला पवार यांनी भारतीय समाजाच्या मुलींच्या जन्माविषयीचा दृष्टिकोन व मुली जन्माला घालणाऱ्या आईची वेदना याचे दर्शन कसे घडविले आहे?

2. ‘सारे मानव एक असले तरी वास्तवात जात, धर्म, सत्ता, राजकारण आदींच्या जात्यात मानव कसे भरडले जातात’ ह्याचे भेदक चित्रण मर्ढेकरांनी कसे केले आहे? 16

किंवा

‘वसुंधरेचा जन्मसोहळा’ या कवितेचे रसग्रहण करा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट - ‘अ’

क) ‘गुरुमुख’ या ज्ञानसंपादनाच्या साधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

ख) संतांच्या महात्म्याचे वर्णन गाडगेबाबा कसे करतात?

ग) पायवाटेने प्रकाशसोबत चालताना विठोबाच्या मनात कोणते विचार आले?

घ) ‘अत्यंत कुशाग्र बुद्धिमत्तेची माणसेही विकली जाऊ शकतात’, असे भानू काळे का म्हणतात?

किंवा

गट - ‘ब’

च) ‘अवलोकन’ व ‘विचार’ या ज्ञानसंपादनाच्या साधनाविषयी आगरकरांचे विचार स्पष्ट करा.

छ) ‘विद्या हे मोठं धन आहे’, असे गाडगेबाबा का म्हणतात?

ज) प्रकाशने मामाच्या मुलीबरोबर लग्न करण्यास का नकार दिला?

झ) ‘बाजारू संस्कृतीच्या विळख्यात’ या लेखात घामाचा संबंध लेखकाने कशाशी जोडला आहे?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा.

16

गट - 'क'

- त) सगुण - निर्गुण परमेश्वराविषयीची भावना संत ज्ञानेश्वर कशी व्यक्त करतात?
- थ) 'हे बंध रेशमाचे ठेवी जपून जीवा', असे शांता शेळके का म्हणतात?
- द) 'खापराच्या दिव्यातून मंग पेटतील वाती' या काव्यपंक्तीचा आशय स्पष्ट करा.
- ध) 'आम्ही सर्वस्व लुटण्याच्या वेदनेत होतो' असे कुसुम अलाम का म्हणतात?

किंवा

गट - 'ड'

- प) 'निर्जीवा दगडांची काय करिसिल सेवा।' या अभंगातील आशय स्पष्ट करा.
- फ) 'तीर्थाहुनी निराळे पावित्र्य संगमाचे', असे शांता शेळके का म्हणतात?
- ब) शेतकऱ्याच्या जीवनातील विदारकतेचे दर्शन विठ्ठल वाघ यांनी कसे घडविले आहे?
- भ) 'माणसांना रक्ताचे नाते असते माहीत आहे', या काव्यपंक्तीचा आशय स्पष्ट करा.

5. पुढील सर्व प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

16

- 1) 'वाचन मनुष्याचे वर्तन सुधारते व त्याला रानटीपणांत राहू देत नाही', असे आगरकर का म्हणतात?
- 2) अँना आणि मार्क यांनी शीतपेयाच्या दुष्परिणामासंदर्भात कोणता अनुभव सांगितला?
- 3) दांभिकतेविषयी ज्ञानेश्वरांनी कोणता उपदेश केला?
- 4) 'तुटतील ना कधीही हे बंध रेशमाचे।' असे शांता शेळके का म्हणतात?

*****